

SLÍBIL JSEM, ŽE ZŮSTANU 2

JSME JEDNÉ KRVĚ

PETR HEJNA ml.
a PETR HEJNA st.

Petr Hejna ml. & Petr Hejna st.

SLÍBIL JSEM, ŽE ZŮSTANU 2
JSME JEDNÉ KRVĚ!

Věnování

Věnováno přátelům – jak padlým v boji
s nemocemi a stářím, tak těm, kteří na výsledek
bitvy teprve čekají, stejně jako všem, kterým
nejsme my v našem boji lhostejní.

Úvod od Petra ml.

Tato kniha bude zpracováním trochu jiná, ale podstatou předpokládám pro čtenáře totožná s první. Je to dáno tím, že po dalších hospitalizacích přišla série mrtvic, takže jsem ani po léta neměl sil, ani myšlenky takřka hotovou knihu dopsat. Jelikož v závěru roku 2020 jsem předložil první díl veřejnosti, slušelo se dopsat i tento závěrečný, v roce 2005 již takřka hotový. I mne to povzbudilo k aktivitě právě v době, kdy jsem byl opět hospitalizovaný a díky epidemii prakticky izolován od blízkých a od světa mimo zdi nemocnice.

Jsou zde již rovnou měrou i části, napsané čerstvě otcem, z jehož nepřeberné studnice historek čerpám i v díle prvním, kde je patrný jak v postavě Petra Kajnara staršího, tak později v osobě Pavla Krále a najdete ho zde navíc i v další pomyslné reinkarnaci.

Jelikož za tu dobu, tedy za těch patnáct let, se událo mnohé, do tohoto dílu budou zařazeny i události prakticky současné, stejně jako se místy objeví vzpomínky, které by chronologicky spadaly do děje dílu prvního. Opět v tomto kaleidoskopu prožitků nechybí mnohé z říše mrtvých sledující a komentující Kajnar starší, stejně jako z jiného světa působící reálné zážitky z psychiatrických léčeben i z bujného života rockerů. Objeví se i jména některých celebrit, stejně jako pro svět kolem bezejmenných a zcela bezvýznamných postav, ztracených v čase, prostoru a věčnosti. Vzpomenuto bude několik, vlastně nečekaně mnoho z přátel, co odešli vložit obolos do Cháronovy ruky dříve, než my.

Vydejte se tedy na další cestu s poutníkem, pendlujícím mezi očištěm, rájem a peklem, přehazovaným osudem jak horký brambor mezi láskou, lhostejností a přátelstvím, stoupajícím k vrcholům šumavských kopců, opojeným vůní ženy a tóny hudby, nořícím se do hlubin vzpomínek i temných vod řeky Styx, poutaného okovy nemocí a přesto kráčejícího stále vpřed.

Úvod od Petra st.

Doktoři z psychiatrických léčeben asi nebudou mít radost, i když jako povinnou četbu bych jim následné stránky rád doporučil, a to zejména v prvním díle této knihy, ovšem i zde na ně a jejich občasné praktiky dojde.

Snažit se působit na lampasáky je zbytečné, vojna již není povinná a útvar pro politicky nežádoucí, kde jsem sloužil za finanční odměnu, nehoden cti držet zbraň, by snad již stejně tak zanikl. Pár situací z té doby zde zmiňuji, ovšem moje zážitky jsou neradostně skutečné, žádní humorní Černí baroni.

Zda se změnila situace ve školství, konkrétně v oblasti dětských domovů, kde jsem léta pracoval, je věc mně neznámá a jen doufám, že je zcela jiná, než za normalizace. I toto téma proběhlo stejně tak bez příkras v díle prvním.

Na své si snad přijdou ve vzpomínkách milovníci století páry, tedy těch časů, kdy se z lokomotivy kouřilo a saze z jisker létaly při sledování krajiny z otevřeného okénka do očí, pamětníci pivovarských valachů a dřevěných sudů, pouťových opiček na gumičce, kouřících ježků, šumáků Tiki v kostce, nebo promítání pohádek doma z diaprojektoru, kde ovšem obrázky byly na souvislém celuloidovém pásu. Jelikož se jedná o příběh několika generací, zdaleka se nejedná jen o módní retro, sepisované mnohdy těmi, kteří toho ještě sami moc nezažili, ale spousta děje je naopak z časů zcela současných.

Potouláte se zde s hrdiny naší vlasti, zavítáte k Jadranu, pod hladinu Rudého moře i k vrcholům Sinaje. Nahlédnete do radostí i strastí při provozování kulturního zařízení, stejně jako do duší těch, kteří hudbou a uměním žijí.

Knížka není určena zdaleka jen rockerům, i když tato hudba se táhne příběhem jak Ariadnina niť Mínotaurovým bludištěm, vzhledem k formátu e-knihy i s častými aktivními odkazy.

† celkový počet mrtvých, nejen ve vzpomínkách na ně: 68 (z tohoto úhrnu našťestí pouze 2 jsou oběti vraždy, bohužel skutečné, jako ta v prvním díle).

Co předcházelo tomu, co zde bude následovat

Stručný nástin obsahu předchozího dílu (pojmenovaného „Mezi nebem, zemí a peklem“) této novodobé ságy rodu, který existuje, ale v trochu jiné podobě, než je zde podáno. Stejně jako toto završení příběhu i předchozí kniha obsahuje mnoho autentických fotografií z 60. a 70. let i novějších a odkazy na doprovodné materiály.

Hrdinou je Petr Kajnar, rocker tělem i duší, básník, buřič a recesista v dobách normalizačního temna, absolvující vojnu u novodobých pětépáků. Je také milovníkem přírody i literatury, toužícím po dobytí osudové lásky, vyhlášený ale pomalu za socialistického Casanovu. Skončí v blázinci a finálně pak pod vlivem hlasů skokem do ohně v tlamě pekelné.

Nedožije se tím pokračování rodu, tedy zrození syna Petra ml., jehož matkou je ta, po které po léta zbytečných obav i občas příjemného sexuálního tápání toužil. Tápaním není myšleno hledání orientace, hlásí se odkážíva k “trapné heterosexuální menšině“, jak v žertu říká, i když místy historky s homosexuály z lepší společnosti i odporné s těmi z veřejných záchodků tam nechybí. Otčímem Kajnarova pohrobka se stane Pavel, životní ztroskotanec, trpící po osudové tragédii své vlastní rodiny.

Rychloprstý, jak zní Kajnarova přezdívka, občas vstupuje do děje svými poznámkami a vzpomínkami, ovšem jako již dávno mrtvý, stejně jako zde.

Jeho syn, velký vyznavatel hippie ideálů, talentovaný literát, muzikant, znalec přírody a celkově všestranně aktivní jedinec, v závěru příběhu, plného neskutečných, přesto však reálných příběhů, končí také vlastně v plamenech, a to po výbuchu jím zhotoveného ohňostroje (což byla opět vlastní nevydařená pyrotechnická zkušenost Petra st.).

Pro uvedení do děje – poslední odstavec před tímto volně navazujícím pokračováním:

...Je Silvestr a já na zahradě naší chalupy odpaluji doma rachejtle ohňostroje, vyrobeného po vzoru dávných Číňanů, vynálezců střelného prachu. Rachejtle mám v úzkých kovových rourách, ze kterých po zapálení vylétá jejich náplň, vymrštěná vznícením vložených starých nábojů, a po výbuchu dělá na obloze barevné ohnivé divadlo. Máma mi radí, abych to raději nedělal.

Jedna z nich však nevyletěla a já k ní přistupuji, abych ji znovu zapálil, domnívaje se, že uhasla. Nic mě nemůže zadržet a já si neuvědomuji, že jsem již v nejtěsnější a nebezpečné vzdálenosti od vulkánu, chystajícimu se z hloubi země dát vyhřeznout pekelné lávě až k nebi. Ještě stačím zahlédnout, že jsem se mýlil – hořlavá směs se jen spekla v ústí roury, její rudé srdce však neochvějně dál tepe pod uzavřeným hrdlem. Náhle roura exploduje a já cítím velkou bolest u srdce, kam se mi zabodla žhavá střepina. Letím v obrátkách několik metrů vzduchem a poté padám na zem, kutáleje se až ke kamenné podezdívce plotu. Jako v mátohách se pozdvihám, slepě se motám s očima plnými drobných zplodin výbuchu a pravou paží mi zalévá teplo vlastní krve prýštící z další hluboké rány. Pavel a máma rychle přivolávají pomoc.

Jedu sanitkou, máma se sestrou zůstávají na chalupě, Pavel mne drží za ruku, skrz otčímovy zřítelnice hledím do i jemu nepoznané hloubi jeho duše a špinavým okénkem na noční obloze plné hvězd, v těsné blízkosti Jupitera, toho vládce antických bohů, vidím Večernici. Září tak jasně a nepřehlédnutelně, jako by se se mnou loučila. Cítím, že mi snad chce říct, že se již brzo setkám s otcem. Musím proto ale zemřít, nebo přežít? Kdo ví...

Kniha první – Živí a mrtví

I. Neskončilo to smrtí

Neskončilo to smrtí, jak by se dalo očekávat. Vyndávají mne ze sanitky a vezou mne na pojízděném lehátku na operační sál v okresní nemocnici, která nestojí na kraji, ale docela blízko centra města. Tam mi, bez umrtvení, jako první zašívají ošklivou, nepravidelnou a silně krvácející ránu na levé ruce mezi ramenem a loktem. Skoro ve stejné rovině, ale v hrudníku, je druhá, rovnější, bez visících cárů masa a kůže, ale bolící stejně palčivě, jako ta na ruce. Poslední škubnutí chirurgické nitě a i druhá rána je zašita. V obličeji mám směr střelného prachu a spousty malých kousků popela i strusky z náplně roury – nebude pak moje tvář jedna jizva vedle druhé?

Doráží mnou nezvaný policista, vyslýchá mne, kde jsem se dostal k výbušninám. Zatloukám skutečnost, že jsem od kamaráda dostal jím na vojně ukradené patrony a za roznětku označuji nábojnici do startovací pistole, řečeno poplašnáku. Když má protokol hotový, sestra mi přináší bundu, z které vypadne na dlaždice ostrá patrona. Na další maléry mám tedy zaděláno, našťastí mne zase odvázejí na sál a policista v civilu odchází.

Znovu zkoumají rentgenový snímek a zjišťují, že asi udělali chybu, něco méně podstatného přehlédli, v žeburu kousek od srdce mám prý nějaký malý kousek kovu, na další velkou střepinu to nevypadá. Zase tedy ránu rozpárají a vyndávají mi ten předmět, opět bez umrtvení, a to je takřka nemožné vydržet. Pochromované kleště stále sklouzávají po něčem hladkém a ten, podle rentgenu asi zbytek pláště z nábojnice, ne a ne ven. Nakonec se ošetřujícímu lékaři velkou silou a s asistencí sestřičky, která mi připadá neskutečně sličná, jako sám anděl, dílo začíná dařit. I přes bolest, očima plným nečistot, mlhavě vidím, jak se nade mnou sestřička sklání, ani nemá podprsenku, takže vidím i bradavky uprostřed modrobílého šatu. Konečně se podaří ten kus kovu uchytit a dolovat ze mne. V místnosti, kde ležím jak na pitevním stole, mne začíná pálit ostré světlo, tak mi provizorně přelepují oči

čtverci gázy. Mám pocit, že mi rvou všechna žebra, snad celou kostru ven z těla, než zaseklý pozůstatek vyndají. Když mne odvázejí z ordinace, požádám, zda bych ten kousek plechu mohl dostat na památku. Cítím teplou ruku sestry, která mi dává cosi nečekaně velkého a těžkého do otevřené dlaně. Ta střepina, to nebyl žádný kousek pláště z nábojnice, ale roztřepený kus roztržené roury. Bolí mne celé tělo, jakou silou mi rvali ten kus železa z těla. Dokumentuje to i hluboký vryp na tom zkrouceném kusu kovu, zdeformovaném žárem a výbuchem, který mne, mojí nerozvážností, málem připravil o život. Ale jsem zase zpátky. Slíbil jsem přece, že zůstanu, snad to cítí i Pavel, který mne celou dobu tiše doprovází, můj anděl strážný.

Vozí mne podzemní chodbou na další oddělení, je to oční. Zkoumají, zda nemám poškozený zrak, naštěstí nic vážného to není, až nyní si uvědomuji, že jsem mohl přijít o dar vidění, ještě, že jsem to železo vyfasoval do těla, nechtěl bych žít a nemít možnost pozorovat krásy světa kolem. Vyplachují mi z obou očí nečistoty a opět je přelepují čistými obvazy. Konečně jsou se mnou hotovi, ležet v nemocnici nemusím, tak mne Pavel odváží k tetě, máma je ještě v Řepkově, do sanitky vzali jenom Pavla, máma na to neměla sílu. Volal tetě předem, zda se o mne postará, než se vrátí i s mámou, o žádnou mimořádnou službu nešlo, jen se běžně a krátkodobě postarat o dočasného slepce. S mámou se domluvil, že na ni počká u autobusu.

Na schodech čtvrtého patra Pavel znejistěl, co tomu řekne teta, až Petra takhle uvidí? Oči zalepené, šaty uválené a zahalený do staré deky, proti němu vypadá Frankenstein jako lev salonů. A jak jí má vysvětlit, že byl tak nezodpovědný, nechal Petra zahrávat si s ohňostrojem, ba u toho sám byl? Zachoval se jako malý kluk, dovedl Petra před dveře, zazvonil a utekl...

Tak Petr to přežil, ale mnoho nechybělo a mohl již být tady se mnou, málem již jsem cítil dotek jeho ruky a mohl pohladit jeho tvář. Ale lepší, že se ještě dlouho nepotkáme, někdy v budoucnu v nekonečnu věčnosti si jeden druhého ještě užijeme snad víc než dost.

Máma dorazila první den nového roku prvním možným spojem, takže od tety jsem se hned toho dne přesunul do domácí péče. Uběhl asi týden, tvář se mi již pozvolna čistila. Při pohledu do poloslepého zrcadla v koupelně na svůj nedávno zohyzdění obličej jsem si oddychl, drobná směs zasekaná nehluboko pod pokožkou nečekaně rychle vymizela. Absolvoval jsem ještě jeden výslech na kriminálce, zalhal, že patrony jsem našel na půdě chalupy a s vědomím, že budu asi tak trochu pod dohledem, jsem opustil vyšetřovnu. Hned poté jsme zase vyrazili na chalupu.

„Pěkně pokaženej Silvestr,“ řekl jsem u snídane při našem prvním společném návratu na místo mého málem tragicky skončivšího činu, „varovala jsi mne, mami, asi jsi něco tušila. Mělas mi to rovnou zarazit. Už nikdy nebudu zkoušet vyrábět zábavnou pyrotechniku.“

„To doufám, Petře,“ řekla máma.

„No jo, chybama se člověk učí,“ musel jsem souhlasit, „mám pro vás ale jednu novinu.“

„Jakou?“ zeptal se Pavel.

„Víte oba,“ začal jsem nejistě, „že teď jako zástupce šéfredaktora Rockové pěsti vydělávám už dost peněz, a tak jsem se nedávno rozhodnul, že se osamostatním i s tím bydlením. Zasloužíte si jednak trochu soukromí, no a i já už jsem dávno přerostlý ptáče, co pořád sedí a kálí v rodném hníždě. Už mám vyhlídnutej jeden bejvák, přesněji řečeno, už jsem dokonce složil na něj zálohu. Syslil jsem si na to prachy už nějakou dobu.“

Čekal jsem, že máma a Pavel budou nějak vzdorovat, rozmlouvat mi to, ale ani jeden z nich nic nenamítal. Pavel jen pokyvoval hlavou a máma zakrátko řekla: „To je dobrý nápad, ne, že bych se tě chtěla zbavit, ale jsem ráda, že si sám uvědomuješ, že je na čase žít už sám. Je ti dost let, jsi vlastně už dospělý chlap. Bude pro tebe i snazší, s vlastním bytem, najít si partnerku pro budoucí život a později doufám založil rodinu a dát mi radost z vnoučat...“

„S tím počítej, Jano,“ přerušil mámu Pavel, „Petr není na chlapy, takže já taky věřím, že budeš fešnou babčou dřív, než se naděješ.“

„Jen zkus bydlet jinde,“ pokračovala máma, „samozřejmě, jsem trochu smutná, jsi můj syn a mám tě ráda, ale mnoho věcí musí člověk v životě ožet pro spokojenost toho, na kom mu záleží.“

„Budu vás často navštěvovat, neboj, mami“, řekl jsem, překvapen, že moje rozhodnutí bylo přijaté bez známek odporu a nějakých výčitek.

Sestra, která nevěděla, co má říct, jen mlčky seděla. Měla mne ráda, a tak se po chvíli zeptala: „Proč od nás odcházíš, brácho, to nás snad nemáš rád?“

Odpověděla za mne máma: „Víš, Lucko, Petr už je dospělý. Je mu skoro pětadvacet. Jednou se tak určitě rozhodneš i ty, Lucko. Nechci tě zatěžovat takovou spoustou povídání, které ty ještě nemůžeš chápat. Abych to zjednodušila, Petr prostě už nebude s námi a my to musíme přijmout. Neboj, budeme se ale stále všichni vídat.“

Ještě dlouho mluvila a já jsem jí vůbec neskákal do řeči, věda, že mluví pravdu. Když dokončila rozhovor se sestrou, obrátila se ke mně a prohodila: „Nechceš nám ten byt ukázat?“

„Jasně, mám v pondělí, až odtud z Řepkova pojedeme, domluvenou schůzku s pozůstalým starý majitelky, která nedávno zemřela.“

Máma malinko v tu chvíli zbledla, asi se jí nelíbilo, že jdu do bytu po někom mrtvém, ale vlastně, pokud někdo nejde rovnou do novostavby, tak vždy živí střídají, mnohdy i celé generace mrtvých.

„Neboj, bylo to už před nějakou dobou, takže žádnou mrtvolu tam nenajdeš,“ pokoušel jsem se, asi trochu trapně, zažertovat a pokrčoval k původnímu tématu, „je to dva plus jedna družstevní a docela blízko vás. Mám to sice dál do Rockový pěsti, ale zase blíž sem, ani jsem netušil, že ten byt na Hájích bude za tu slušnou cenu ještě k mání. Ale kupodivu mi ho nikdo nevyfouknul, a to mám radost, těším se tam.“

„Takže se ti ten byt líbí?“ zeptal se Pavel, i když odpověď předem tušil.

„Samozřejmě, je to v malém paneláku ve třetím patře, hned pod střechou. Je tam velkej balkon a..., však to uvidíte, nechte se překvapit, mládeži, i ty, pulče.“

Pavel i máma se pousmáli, tomu oslovení „mládeži“ a Lucka si div nesahala pod záda, jestli tam nemá ocas jak ten pulec. Málem jsem ty dva oslovil „rodičovstvo“, ale kdyby to tak slyšel táta, třeba by se ho to dotklo a v hrobě se smutkem obracel.

„Zvědavostí přetékám, div ne jak ten sud pod okapem po dešti v létě,“ řekla máma s pohledem do zahrady, jako by ten sud chtěla kontrolovat, jestli nepotřebuje vybrat, i když na zimu byl odstavený, „víme, že máš vkus a tak nepochybují, že ten byt bude hezký.“

„Jenom potřebuje pár úprav, aby se v něm dalo trvale bydlet – je zatím úplně holej a stěny jsou polepený dost hnusnejma tapetama, jaký jsou snad v každém paneláckém bytě, ale zato tam jsou nová okna, takže tam netáhne a neuniká zbytečně teplo, takže náklady budou i nižší. Však uvidíte sami.“

„Já jsem taky zvědavěj, jak ten tvůj vigvam vypadá.“

„Jen si počkej ještě těch pár dnů, než odtud odjedeme.“

Druhého dne ráno jsem vstal o něco dřív, vzal jsem si pytláčku a vyrazil jsem k Ocťáku na ryby. Rybník nebyl zamrzlý, tak jsem nemusel sekat díru do ledu, jen po okrajích ho lemovala tenká skořepina ledové krajky. Chytil jsem tři poměrně velké kapry a jednoho menšího lína, kterého jsem hned pustil, jsou samá kost. Na místě jsem ryby vykuchal, dal do síťovky a vyrazil zpátky domů. „Rodiče“ mne uvítali, ale než se stačili zeptat, kde jsem byl, tak si všimli ryb, které jsem nesl v tašce. Máma se na mne podívala:

„Tys byl pytláčit, co?“

„To víš, že byl,“ odpověděl vlastně za mne Pavel, „copak nevidíš, že má u těch ryb v tašce pytláčku? Porybnej mu je evidentně asi nedal,“ pousmál se spiklenecky.

„Hlavně, že tě nechytil,“ poznamenala máma, „alespoň bude zdravý oběd.“

„No vidíš, já jsem úplně zapomněl tu pytláčku schovat, kdyby mě někdo viděl, to by byl průser, těžko bych mlžil, že jsem je dostal od kamaráda. Vzpomínáš, Pavle, jak jsme ještě v Palíváku v Mlčicích chytali ryby a jak tam přišel na obhlídku porybnej a málem nás chytil, pytláčky a ryby v taškách jsme odhodili v lese a později, to už se ty ryby rozkládaly, tak jsme se pro pytláčky vrátili a byl to strašnej puch, co se linul z těch zahnilých šupinatejch nebožtíků. A pytláčky jsme tam museli nechat, než je dolovat z těch zbytků ryb. Divím se, že je nesežral nějaký hladovej divočák.“

„Jo, jo, to dobře pamatuju, i ten smrad. To se mi při mejch toulkách přírodou stávalo často, že nezvaně přišel porybnej. Jednou mě i chytil, ale to jsem byl zrovna dost zubožený, a tak se nade mnou slitoval a nechal mi ty ryby a ještě mi dal sirky, protože mi docházely a dovolil mi, abych si rozdělal na hrázi oheň a přespal tam. Já jsem mu byl vděčnej, ale u vody byla zima a tak jsem zapadnul na malou louku směrem na západ, tam jsem si rozdělal oheň a opek si vykuchaný ryby v jílu jako tenkrát, jak jsi za mnou šel, když jsme se znali sotva tři dny, pamatuješ?“

„No jasně, že pamatuju, to byla idylka, a jak jsi nad ránem zahrál al-Hassá ibn Hadžídž...“

„Počkej, o čem to mluvíš?“ zeptal se zmateně Pavel.

„My jsme ti to nikdy neřekli, ale tenkrát, jak jsme spolu byli poprvý, tak jak jsi hrál na kytaru to sólo, takovou tu orientální melodii. Pamatuješ?“

„To vím, ale vždyť jste mi řekli, že to neznáte.“

„My jsme to samozřejmě znali, bylo nám divný, že to umíš, protože to byla taková tátova každodenní ranní prstová rozcvička, kterou neznal nikdo kromě lidí v Bohnicích, mámy a mě. To jsme tenkrát nechápali a tak jsme ti to radši neřekli. Bylo neuvěřitelný, jak ses potom vylepšil během tak krátký doby v hraní. Když jsem tě poprvý slyšel, tak jsi vybrnkával pár akordů, ale byl jsi den ze dne lepší, během několika měsíců sis pořídil toho japonskýho Gibsona SG a Peveye, stejnou kytaru a aparát, kterej měl můj táta, a naučil ses hrát tak dobře, žeš nedlouho potom založil kapelu. Koupil jsi mi toho Fendera Strata od Jacksona, dneska už je odřenej jako Strat Rory Gallaghery, a já jsem skládal v Motole písničky. Třeba jako tu Hvězdu naděje, kterou jsem vídal ze zamřížovanýho okna ode mne z pokoje. Koupils mi pravý Marshall kombo, multieffekt Boss, kterej funguje dodneška a má fakt zvuk, jakej ty nový efekty nemají ani náhodou. Dneska se mi to všechno hodí, když mi, myslím, to hraní už taky docela jde. Nikdo mne neučil, jenom trochu ty, ale všechno jsem se vlastně naučil nějak sám. Ale co jsem chtěl říct je to, že jsi fakt pro mne jako druhý táta, on se snad do tebe převtělil, řekl bych, kdyby nějakěj posmrtněj život a reinkarnace existovaly.“

Takhle obsírně jsem před Pavlem vylil svou duši. On jenom mlčky naslouchal a pak přerušil ticho, které nastalo po mé zpovědi nehrášíníka: „Já jsem něco takovýho vycítil tady od tvý mámy, když mluvila ze spaní, nebo když mi naznačovala, že třeba to, co hraju, je právě od tvýho táty. Sám víš, jak jsem byl rád, žeš měl radost z toho Fendera, protože jsi opravdu toužil po tom se naučit hrát na kytaru stejně skvěle, jako na ni hrál tvůj táta. A to se ti taky docela povedlo, jsi dobřej, fakt, nekecám.“

„Tohle všechno je vlastně vážně pravda, Pavle,“ řekla máma, „opravdu jsi občas jako převtělený Petrův otec a můj milovaný Petr, Rychloprstej, Velkej frajer.“

Pavel byl udivený z toho, co všechno jsem mu řekl o něm ve spojitosti s tátou a nic už v zádumčivosti dál neříkal. Sestra, ta vůbec nechápala, o co se jedná, a tak mlčela.

Uřízl jsem rybám hlavy a hodil je kočkám. Pokusil jsem se je trochu vykostit, ale moc mi to nešlo. Pak jsem je roztažené položil na rošt v krbu, pod kterým sálaly žhavé uhlíky. Ryby se pozvolna škvířily na žáru a za chvíli jsme je podávali na talíři. Prikusovali jsme křupavé pečivo a opatrně, kvůli kostem, pomalu jedli rybu. Lucka nedávala dostatečně pozor a kost se jí zasekla do dásně a ona začala brečet. Máma jí opatrně tu kost vyndala a sestra pak jedla dál už s větší obezřelostí. Pavel a já jsme si dali po obědě domácí digestiv – voňavé šípkové víno, máma neměla chuť. Když Pavel vypil asi půlku sklenice, tak se ke mně otočil a dal mi ruku na rameno:

„Jsem moc rád, Petře, jak mne bereš, jsi opravdu strašně hodnej. Vždycky jsem doufal, že takovýho syna budu mít, ale po smrti malýho Pavla, mého jedinýho syna, jsem v to už nevěřil, a proto jsem tenkrát odešel pryč od civilizace. Ale to vy víte. Já jen chci říct, že takovýho syna jsem našel právě v tobě, mám tě skutečně rád.“

Těšilo mne, že Pavel si váží toho, co k němu cítím, také mu pevně chlapsky stisknul rameno – chlapi se přece neolizují, a on pokračoval:

„Měl jsem dětství podobný, jako ty. Tátu jsem znal jenom chvíli, pak od nás odešel. Žil jsme jenom s mámou, tvojí „babičkou“ a byl jsem terčem posměchů ve třídě a neměl jsem skoro žádný kamarády. Tys změnil školu, a dobře, ale moje máma nechtěla, abych šel jinam a tak jsem trpěl tu šikanu celejch devět let. Nejhorší bylo, když přišel nějakýj nověj žák. Prvních čtrnáct dní se tvářil jako mílius, bavil se i se mnou, ale postupně i on se mi začal posmívat. Dobírali si mne třeba kvůli tomu, že jsem byl menšího vzrůstu a nosil brejle. Ne moc silný, a tak, když mi je rozbili, nový jsem raději nechtěl. Od dětství jsem nosil dlouhý vlasy a oni mi ti třídní povýšenci do nich jednou zamotali žvejkačky a já jsem se musel nechat ostříhat. Jindy mi je zase polili inkoustem, pak třeba ředidlem nebo mimo školu pivem a já pak smrděl jako starej ochlasta nebo čichač toluenu. Bylo marný si stěžovat – i učitelé byli proti

mně. Tys měl taky blbý zážitky ve škole, ostríhali ti vlasy dohola, takže sis je musel nechat narůst znova, mučili tě a šikanovali stejně jako mě. Brzo ses dostal dobrovolně do blázince a byls tam strašně dlouho. Našel sis tam první lásku, která tě zradila. Doufám, že ta budoucí s tebou takhle nezamete. A taky doufám, že se snad zase už nedostaneš znovu do pakárny. Teď bys šel zase do Bohnic, to je jistý, Motol už by nebyl ve hře.“

„Stejně vím, že tam zase skončím, cejtím to v sobě, to je prokletý osud.“

„Nestraš mne, nikam se nedostaneš, jsi přece vyléčený.“

„Nejsem vyléčený, halucinace mám pořád, i když slabší.“

„To už je jen takový poslední příznak odcházející a utlumené nemoci, z toho si nedělej žádné starosti, „ přidala se chlácholením máma.

„Já si s tím nedělám starosti, ale prostě myslím, že se dostanu znovu za mříže, tedy za ty, určený duševně chorejm.“

„Ale nedostaneš, to by bylo špatné, nestraš tím.“

V tu chvíli se mi vybavilo, že jestli tedy skončím v Bohnicích, jak to vnitřně cítím, tak naštěstí už to nebude, jako když jsem tam skončil na dětském. Bylo to tehdy, když jsem byl už podruhé v Motole na dětském oddělení. Poté, co mne máma s Pavlem vzali na revers, vydržel jsem doma asi rok. Pak se mi zase začaly objevovat staré problémy, slyšel jsem často hlasy, které mi nadávaly, že jsem zbytečný, ať se zabiju. Už to bylo nesnesitelné, doma jsem nic nezvládal, přestal jsem jíst, utápěl se ve svém světě, uzavíral se, nemluvil s rodinou, vyhýbal jsem se jí. Bylo to někdy zkraje podzimu, když jsem tam zase nastoupil. Zvýšili mi tam léky, ale ty moc nezabíraly, hlasy byly dotěrné, povídal jsem si s nimi, věřil jsem jim...

Pak jednoho večera, dvě hodiny před večeří, na mě přišla těžká psychóza. Vzal jsem porcelánový talíř, na kterém přinesli spolupacientovi večeři. Ležel tam nepovšimnutý, mě ovládaly hlasy, talíř jsem v ručníku rozbil a pořeзал si třemi střepy obě paže. Bloumal jsem po chodbě, z rukou mi vytékala krev a barvila podlahu. Toho si hned všimla sestřička a přišla ke mně. Odstrčil jsem ji stranou. Nejspíš v tom viděla nějakou agresivitu, i když jsem násilný být

nechtěl, přál jsem si, ať mne všichni nechají na pokoji, to ubližování si byl jediný způsob, jak ty hlasy zahnat. Zavolala na mě zřízenec, byl takový neduživý prcek, přišel ke mně a chtěl mě zpacifikovat. Připadal jsem si jak zvíře zahnané do kouta a ještě drážděné násadou smetáku a jako to nebohé zvíře jsem i zareagoval. Jednu jsem mu vrazil a kopl kolenem do břicha. Schoulil se na zem a vydával zvuky, mnou v obraně způsobené bolesti. Když to zahlédla sestra, zavolala další dva zřízenec a ty jsem už samozřejmě ani ve své zuřivosti nezvládl, násilím mi obvázáli zkrvavené ruce, nasadili svěrací kazajku a odvezli mě do Bohnic.

Cestou mě museli v sanitce přikurtovat, ze sanitky mě převezli na lehátko až na oddělení. Byl to pavilon číslo 27, neklid. Tam mě hned zavřeli na terapeutickou izolaci, vypolstrovaný pokoj s kamerou s nočním viděním. Zřízenec mě drželi, ošetřovatel mi píchl injekci, za pár minut jsem byl v limbu a usnul dlouhým bezesným spánkem.

Probudil jsem se až následující den, k večeru. Byl jsem zavřený na té samotce již druhý den, nosili mi vždy v čas, daný režimem oddělení, polovychladlé jídlo, které jsem stejně nesnědl. Třetího dne mě pustili na oddělení mezi pacienty. Bylo to na večeri. Kousek jsem jí do sebe nasoukal. Pak jsem seděl sám v kuchyňce a přemítal, co se mnou bude. Vtom vstoupil do již jinak prázdné místnosti muž, no, spíše mladík. Všiml jsem si ho při večeri, měl dlouhé vlasy a strniště vousů. Představil se mi jako Tleskač, snad jen chybělo, aby měl v kapse plánek létacího kola. Nejdřív řekl, že mám dobrou karmu a potom dlouho do večera jsme si spolu povídali, než jsme šli spát.

Ráno jsem se dozvěděl, že budu přeložený na pavilon číslo 28, což byla dětská psychiatrie, a to bylo teprve něco...

Začalo to už vstupním pohovorem. Mimo obvyklé otázky, co mě přivedlo a podobně, se mě doktorka, jmenovala se Bínová, zeptala, jestli jsem měl homosexuální zkušenost, jak se mi to líbilo a jak často to dělám, na což jsem

odpověděl popravdě a bez lítosti, že skutečně ne. Trochu jsem nechápal, proč se mne normálně neptá, jestli jsem měl pohlavní styk, jestli onanuji, jak často a podobně. Na oddělení jsem byl nejstarší, léky pro mě museli přivézt. Ta osmadvacítká byl vlastně pašák, byly tam děti s poruchami chování. Grázlové, individua rostoucí pro kriminál a šibenici, jsko třeba kluk, co se pokusil zavraždit svoji sestru. Každý z nás dostal krom jiných léků večer jeden Prothazin na uklidnění. Bylo to tam jak v kriminále, ranní rozcvičky, povinné večerní zprávy, sprchy pod dozorem, zahrada obehnaná plotem s žiletkovým drátem. Primář, jmenoval se Kohoutek, byl zaručeně homosexuálně orientovaný, při komunitách a vizitách se na mě nechutně usmíval, tak nějak mi to pasovalo i s tím podivným vstupním pohovorem.

Pak jsem pochopil, že jsem to odhadl dobře a že je tady ve svém rybníce. Pacienti navzájem provozovali orální sex, zkrátka jak v pašáku. Chudák každý nový přírůstek v tomhle pekle, pokud nebyl silný, jako já tou dobou, musel být pro zasvěcení po vůli všem z pokoje, tedy až na mne. Jednou jsem je přistihl přímo za dne bílého na našem pokoji. Dělalí to nenápadně, já ale na vlastní oči viděl, jak tu hnusnou, pro mě odpornou věc praktikují. Když jsem je přistihl podruhé, tak mi rovnou dali nabídku, že bude kuřba, navíc s tím, že mám kliku a pochutnám si, protože ten, kterého bych měl ukájet, měl ráno ananasový kompot a to semeno je pak lahůdka, jak po něm chutná a je cítit. Poslal jsem toho hnusáka tam, kam by on rád zjevně pronikl mně, určitě i tohle tam dělali, ale to jsem naštěstí neviděl.

Rodiče se ode mne dozvěděli, co se tam děje. Pavel přišel za primářem a řešil to s ním. Kohoutek ale na něj vyjel, jestli vůbec ví, že jsem notorický alkoholik, nikdy jsem totiž nezatloukal, že jsem zvyklý dát se jednu desítku k obědu – pokud to tedy nejsou třeba buchtíčky se šodó, ale taková kačenka, ta prostě musí plavat, kdo by ji zapíjel malinovkou, ne? Ty nechutné hrátky primář hájil, že je přece v tom věku normální, když to chlapci takhle mezi sebou zkoušejí a že se jim to líbí. Pavel mu stroze odsekl, že to snad nemyslí vážně. Primářovi ptačího jména, zjevně z teplých krajů, řekl:

„Vy to určitě celý s těma klukama schvalujete, a je mi jasný, proč. Syn mi řekl, jak po něm chlípně pokukujete, určitě byste ho ojel, stejně jako ostatní chovance. Jděte laskavě někam a já půjdu s Petrem na pivo.“

Potom podepsali revers a já si mezitím, co Pavla s mámou ještě přemlouvali, ať mne tam nechají a že to bylo jen zbytečné nedorozumění, asi se báli stížnosti (kterou stejně Pavel podal), se bleskově sbalil a i s kufrem si dal s Pavlem první pivo na svobodě hned u brány blázince. Vůbec jsem netesknil, že jsem tu jednu, podle Kohoutka nezbytnou a mimořádně příjemnou, etapu sexuálního vývoje přeskočil – než ten ananas, to radši onanas. Byl to myslím Woody Allen, který vtipně pronesl, že onanie je milování se s člověkem, kterého máš nejraději. A pak koluje léta vtip, že rozdíl mezi souloží a onanií je jen v tom, že při souloži přijdeš mezi lidi. A to tedy já byl radši samotář, než polykač recyklované ananasové šťávy.

Tedy ta „vstupní prohlídka“, Bínové, to bylo něco, asi nejspíš pro Kohoutka tipovala svolné pacienty, něco podobného jsem tedy nezažil. Co mne vždycky vytáčelo, že prakticky při každé hospitalizaci mi psycholog, nebo teda psycholožka, podle toho, kdo tu funkci zastával, dávali Rorschachův test. To jsou takové ty neurčité barevné skvrny, prostě pár kapek inkoustu symetricky rozpítych po obou stranách přeloženého papíru. Za chvíli je člověk zná pomalu nazpaměť, k psychologickému vyšetření se používá vždy deset těch samých obrázků. Tedy nevím jak kdo, ale já v tom vždy viděl ženské rozmnožovací ústrojí, ovšem ne vyvedené jako na obraze s aktem sličné děvy, ale spíš jak z atlasu nějakého anatoma nebo patologa. Ale bylo mi trapné to přiznat, nechtěl jsem vypadat jak Pepa Bejk, tak jsem radši po bedlivém prozkoumání jednou hlásil, že tam vidím letícího orla, jindy zase třeba rozkvetlou orchidej. Vymyslet se dalo cokoliv, ale komu bych vykládal, že to vypadá spíš jak obarvený rentgenový snímek ženské pánve. Ani si nechci představit, co by v tom vyvstalo v bujné fantazii chlápka, co se jmenuje jako pohlavně nedozrálý naparovač

na hnojišti, nebo vlastně i jako zrezivělý uzávěr vody nad umyvadlem, zažloutlým stářím i nespláchnutou močí.

Tyhle vzpomínky byly až nechutné, ale Pavlova zmínka o Bohnicích mi tu zkušenost připomněla. Toho roku v pozdním létě rostlo hub, jako by snad bylo před válkou. Nasbírali jsme jich plné košíky, něco snědli hned, něco málo nasušili – sušené houby jsou vcelku k ničemu, jsou tak leda na obarvení a ochucení polévky, lepší je zamrazit, a pár skleniček jsem se rozhodl zavařit. Pěkně jen s trochou soli a v oleji, do malých skleniček od dětské výživy. Nějak jsem se zapomněl, sedla na mne zrovna zase ta neodbytná Múza a začal jsem skládat novou písničku a zapomněl přitom, že na sporáku mi vesele bublá rychle se odpařující voda, které bylo v hrnci vcelku málo, skleničky ho dost vyplňovaly. Tu mi to došlo a letěl jsem proces sterilování zkontrolovat. Opatrně jsem pootevřel pokličku a bylo to jako ve známé poučce kytaristických elévů, mnemotechnické pomůcce pro zapamatování postoupnosti strun E H G D A, tedy Emil Hodil Granát Do Atomové Elektrárny. Do hrnce, prostého vody, zato plného žhavých sklenic s utaženými víčky, vletěl studený vzduch. V tu ránu přetlak odpálil nejspíš jednu z pěti sklenic, všechny poté explodovaly naráz, vyrvalo mi to pokličku z ruky a já padl k zemi s obličejem zasaženým kapkami žhavého oleje a kousky hub. Exploze to byla v důsledku neskutečná, a nevím jakým zázrakem bez následků, doslova by mi to urvalo hlavu, kdyby ten obsah s tříští střepů letěl směrem ke mně a ne na zeď za sporákem. Až na těch pár zranění jsem z toho vyvázl, zato houby byly všude, něco jako ten kulový blesk, co tenkrát řádl tady v Řepkově, stejně tak létaly z místnosti do místnosti i za roh. Vymalovat bylo prakticky nemožné, mastnota do zdi hned zatepla prosákla, stejně jako by bylo marné dolovat houby zasekané do sítí proti mouchám. Asi mám někde anděla strážného.

To víš, že máš, ale nezahrávej si ale, neohlídá vše. Tenhle výbuch mi připomenul ten opravdu velký na Žižkově v mém dětství, kdy exploze poškodila dům na Ohradě a vzala na věčnost pár mrtvých. Já je málem následoval v mém libeňském období, kdy jsem po vojně pobýval v bytě v ulici Na Dědince. Byla to doba, kdy tam byl ještě americký proud, tedy 110 V, takže jsem si musel pořídit obrovské trafo na provoz domácnosti, v Praze ještě svítily plynové lampy, a já, vraceje z nočních rejů, jsem vídal lampáře s dlouhou holí zhasínat krok po kroku ulici – ostatně moje skladba Pražský chodec tento zmizelý jev popisuje ve verši: Lampář už zhasí plamínky a Prométheus tone v beznaději...¹

Za účelem lepšího příjmu zahraničního rozhlasu jsem si pořídil anténu a jako Belmondo, tedy bez kaskadéra, riskujícího život za druhého, jsem ji uchytil na pracně vztyčený stožár na střeše šestipatrového domu a světlíkem spustil dlouhý koaxiální kabel. Vůbec mi nedošlo, jak si zahrávám, nemaje jištění, ani křídla.

Hleděl jsem tam z výše přes rozpadající se tašky za tramvajové koleje, kde za zastávkou v ulici Na Hrázi bydlel Bohumil Hrabal, kterého jsem tam samozřejmě často potkával, ale odvážit se zaklepat ze dvorku na jeho nikdy prý nezamčené dveře, to jsem se nikdy neodvážil, tak jsem si ho vážil. K štěstí mi stačilo se na něj vlídně pousmát v hospodě, když jsem šel pro pivo a on zrovna nebyl U Zlatého tygra či jinde, a cítit, že on ví, že já vím. Jeho dům pohltilo budování metra, stejně jako barák na odstřel – kde bydlel kamarád Jarda Černík, kontrabasista České filharmonie, padl za oběť výstavbě velké křižovatky na rozhraní Libně a Karlína. Jarda již tenkrát měl VHS kameru, kterou si dovezl z turné po Japonsku, tak si to na památku natočil.

Libeňská éra je spojena jak s tou dívkou, jejíž vztah se mnou soudružsky řešilo ROH, tak s tou, která si bez předchozí domluvy ke mně chtěla po noci v poli stěhovat kufr. O něco později jsem se však vracel nad ránem z dětského domova,

¹ [*klip Pražský chodec*](#)

kde jsem měl platonický vztah – měla na zadečku takovou roztomilou pihu, řekl by operní Mistr, s dívkou, za setkání s níž jsem platil neplatonickou službou jiné. Jak jsem tak, unaven dlouhou cestou a čekáním na noční spoje, vyrazil ty dvě stanice z Palmovky pěšky, přepadl mne mikrospánek právě při přecházení silnice, a to tak šťastně, že jsem padl obličejem přímo na obrubník. Doploužil jsem se domů, tam mne kamarád, co u mne přespával, doprovodil do nemocnice na Bulovce, kde mne ošetřili. Až tam jsem si v čekárně všiml, že obě kapsy mého oblíbeného zeleného manžestrového sáčka jsou vyrvané a visí mi tam, jak psovi zplihlé uši. Reflex při pádu se snažil vyndat mé ledabyle do kapes zastrčené ruce, spoje neuronů pro zábranu úrazu asi nebyly dost rychlé. Nicméně, jelikož do předmětu mé tehdejší touhy se snažil dělat jeden chovanec, trousil potom, že si to se mnou vyřídil, přičemž pravdou je, že když jsem s ním naopak já hodil do rybníka z hráze, vypadal poté spíš jako hastrman, ani zelené sáčko nemaje. Plavat moc neuměl, asi stejně jako později řídit kradená motorová vozidla, jinak by ho neobrátil na střechu a nestálo ho to život. Jiný z bývalých kluků mé skupiny pro změnu to ukončil sám, na půdě, na trámu a na provaze. No a pro změnu kolegové v dětském domově si suškali, že jsem běhal v Libni cikánům za ženskými a tak si to se mnou vyřídili. Já tam přitom běhal tak se džbánem pro pivo. Jak se říká, Žižkovu a Libni, zdaleka se vyhni!

Uplynulo pár zbývajících dnů a my jsme odjeli vlakem do Prahy. Bylo to v neděli a na druhý den odpoledne jsem měl sjednanou schůzku. Vzal jsem s sebou i mámu a Pavla, ukázal jsem jim byt a ten se jim líbil. Poslal jsem majiteli na účet zbývajících dojednanou částku a byt byl můj. Tedy majitel není správné slovo, oficiálně to byl člen družstva, který mi postoupil členská práva, ale snad každý ví, jak to s byty chodí, že tak nějak se peníze nedávají družstvu. Mohl jsem se nastěhovat. Byt byl bez zařízení a tak jsem měl dost práce s jeho zabydlováním. Skříně jsem převezl z chalupy – stejně se nepoužívaly a ležely ve stodole. Byly to takové ty staromódní, a tak jsem se rozhodl, že si tak postaru vyzdobím celý svůj byt. Sehnal jsem starý stůl s vyřezávanýma nohama a „babička“ mi dala čtyři židle snad z dob krále klacka, ale právě proto

byly nádherné, jako odněkud ze zámku. Postel jsem si vzal z domova a jako docela zručný řezbář jsem vyřezal na její nohy různé ornamenty. Nebyla to žádná krása, ale na to, že jsem v dětství dělal pouze rok řezbářství v kroužku na základce, to nebylo tak špatné. V ložnici jsem si vyvěsil mnou namalované obrázky, některé jsem však nechal doma, aby „rodičům“ připomínaly chvíle, kdy jsme žili pohromadě. Nebyly tam jenom malované obrazy, ale i fotografie přírody, z nichž jsem také část nechal „naším“, a to i abych to doma neměl přeplácané. V menším pokoji jsem si udělal nahrávací studio – Pavel mi dal všechny potřebné přístroje, počítač a ozvučení s tím, že je nepotřebuje, jelikož hudbu již míchá s kapelou v jejich studiu – daleko lepším, než to jeho domácí. Mně ale bohatě stačilo a já jsem složil a nahrál spoustu písniček. Ke konci roku jsem jen tak pro své známé vydal CD pojmenované „Zlo pod hvězdou naděje“ s vlastní hudbou, smíchanou v profesionálním programu na počítači. Ten se Pavlovi podařilo sehnat někde za flašku, originál by byl neskutečně drahý, tak se to ale dělá, zejména když používáním takhle drahých programů si člověk jen plní sny a nevydělává tím ohromné prachy. V písničkách bylo hodně kytar – akustických i elektrických. Pavel v tu dobu slavil narozeniny a tak jsem mu dal jedno CD dárkem i s věnováním a poděkováním.

Když jsem u té muziky, tak bych taky zmínil, že jsem kromě studiové práce byl lídr vlastní kapely, s kterou jsme vystupovali živě. Jmenovala se Freedom a hráli jsme nejen moje skladby, ale i písničky, které táta hrával s Nemesis. Byly to takové ty k zvládnutí dost těžké skladby, ovlivněné například skupinami Gentle Giant nebo Mahavishnu Orchestra. Byly to skoro všechno písničky bez textů, pouze v některých zpíval basista Tomáš Kalužina. Možná to někomu zní divně, říkat písnička skladbě, kde se ani nezpívá, ale tak to mezi muzikanty je, melodie nemusí být vždycky jen interpretovaná hlasem. Založil jsem i duo, které se jmenovalo Kalužina & Kajnar a hráli jsem pro změnu jen zpívané písničky, v kterých on zpíval a hrál na dvanáctku doprovody a sem tam nějaké to jednoduché sólo, já jsem střídal akustickou a elektrickou kytaru a i ve dvou to bylo zvukově dost barevné. V kapele Freedom byli ještě dva Slováci, Marián Matěj a Fero Kovár. Otec Mariana,

v kulturní sféře velmi vlivný člověk, nám zajistil i šňůru koncertů po mnoha klubech na Slovensku. V jednom z nich jsme si nechali náš koncert nahrát, ale bylo to úplně v háji, ten zvukař byl snad plný alkoholu, nebo si něco šlehnul. Některé z těch dlouhých kompozic byly najednou prudce stáhnuty a chybělo třeba gradující finále ve skladbě Noc, že se to nedalo takřka poslouchat. Přesto jsme ale z toho udělali památeční CD na tu šňůru, dalo mi práci předtím doma ve studiu ten materiál upravit tak, abychom se za něj nemuseli stydět.

Co se týče mých vlastních skladeb, tak ty byly dost ovlivněné stavem mé zubožené a bídné, uprostřed bludů často žijící duše. Byly to vesměs skladby velice ponuré se smutnými melodiemi, občas zase ovlivněné dobrou náladou, kterou jsem nazýval euforickou mánií. Podle mnohých lidí jsem byl výtečný kytarista – to jsem si to o sobě sám nemyslel, dokonce mi někteří lidé říkali, že jsem pro ně Zappa české hudby, Hendrix naší doby a tak podobně. Já jsem tomu ale nepřikládal význam, sám jsem věděl, že na jmenované absolutně nemám a mít nebudu, nicméně to i tak potěšilo. Kéž by tohle všechno věděl táta, ten by na mne byl zaručeně hrdý.

Já vím Petře, jak se ti vede, vím to až moc dobře, jenže ty nevíš, že já to vím. Opravdu si uznání zasloužíš. O mně také říkali, že jsem snad fantom a démon hudby a přímo kytarový génius, a taky jsem si to nikdy nepřiznal. Sobě samému se těžko něco podobného připouští, a pokud ano, tak to dělají pouze ti, kteří myslí jen na sebe a vidí se oproti druhým dokonale, a často jimi i opovrhují. Já vždycky myslel víc na ty druhé, než na sebe sama a mnozí to nechápali.

Můj synu, i mé písně byl ovlivněny stavem mé duše, hlavně ty, které jsem složil v Bohnicích. U jiných skladeb to byla zase inspirace ze slastného pomatení láskou ke tvé mámě. Jana je úžasná žena, škoda neskutečná, že jsem si neužil s ní víc času. Je pro mne potěšující, že mne znáš alespoň z vyprávění, i když jsem nešťastný z toho, že nemohu být s tebou. Víím, co ke mně cítíš, jakou upřímnou úctu a trvalou

lásku, i když jsi mne nikdy nepoznal. Těší mne, že „otcem“ ti je ten fajn chlápek, Pavel Král. Zaslouží si můj obdiv, je to bezvadný člověk a vidím, že tě má rád, i mámu, a nikdy by vám neublížil, stejně tak, jako já, kdybych mohl být s vámi.

Můj otec byl plný neznámé zášti vůči mně. Kdybych já žil, nechoval bych se k tobě nikdy tak, jako on ke mně. Tvrdil o mně věci, které vůbec nebyly pravda, mlátil mne, div ne jak gestapák při výslechu, psychický teror tomu šel ruku v ruce..., zkrátka a dobře to byl neskutečně zlý člověk, jsem šťastný, že tobě bylo dopřáno mít hodně rodiče. Toho jednoho, co vše, co tě potkává, prožívá s tebou, aniž by mohl s tebou smát se nebo plakat, jsi nikdy naživo nezahlédl a jeho hlas slyšíš pouze z nahrávek na páscích. A to se vlastně až divím, že je vůbec posloucháš. Ne snad, že bych měl tak příšerný hlas, ale spíš mi to připadá, jako bys poslouchal zvuky a poselství ze záhrobie. Já bych se možná bál poslouchat někoho, kdo je již dávno mrtev a je mé krve. I proto tě taky obdivuji, synku, a věř, že tě mám rád. Jen trpím, jak šelma svíraná okovy na ni kladené nástrahy – v mém případě jsou to okovy odchodu na věčnost, že ti to nedovedu, vlastně spíš nemohu, sám říct.

Později jsme k repertoáru, zejména když jsme hráli v nějakém venkovském klubu nebo hospodě, kde lidé obvykle touží slyšet věci, které znají, přidali ještě klasické bluesové dvanáctky, posluchači to měli rádi, tak proč si jen tak nezajamovat na léty prověřený materiál. Hráli jsme především skladby od mých oblíbených Canned Heat a ze složitějších skladeb něco od Garciových Grateful Dead. Tomáš byl výborný imitátor, dokázal skvěle zazpívat Boba Weira i Phila Leshe od Grateful Dead, anebo Ala Wilsona a dokonce i samotného Medvěda z Canned Heat. Hráli jsme ale také věci dvanáctkám na hony vzdálené, jako Jethro Tull, Genesis anebo Camel. Tenkrát to ještě byla stále muzika, která lidi oslovovala. Písnička, která mne doopravdy uchvátila, když jsem ji poprvé před lety slyšel na vinylu, byla jedenačtyřicet minut dlouhá skladba od Canned Heat – živá verze Refreied Boogie, ale nejraději jsem snad měl z úplně jiné hudební parkety artrockového velikána

Steva Hacketta, kytaristu od Genesis, který si mne získal svou citlivou a přitom dokonalou hrou na kytaru, podobající se v určitých pasážích hře na housle. Však od nich také sám odešel, když cítil, že se pod vlivem Collinse ubírají k popu, i když kvalitnímu. Popravdě, být popík to, s čím přišel Phil, dalo by se to s klidem, místy i s neskrývanou radostí, bez problému vydýchat. S tím Les Paulem dokázal Hackett úchvatné věci a uměl také tak charakteristicky vybrnkávat bohatě rozvinuté harmonie v rozložených akordech. Někteří mne k němu přirovnávali, ale to jsem stroze odmítal, necítil jsem se být takovým mágem, jako je právě tenhle skutečný hudební genius. Samozřejmě nemůžu zapomenout na Anthonyho Phillipse, který působil v Genesis ještě před Hackettem a jehož, těžce dostupnou, kolekci nahrávek Private Parts & Pieces jsem měl kompletní, tvořily ji různě získané i postahované tituly a první dvě základní alba jsem měl samozřejmě na originále.

Nastalo léto, na to, co se stalo o Silvestru, jsem se snažil zapomenout, i to ve mně sláblo, jak bolest odešla a rány, po nichž mi zůstaly jen velké jizvy, se zhojily. Vyrazil jsem na vandr po té naší zemi české. Pěšky jsem se vydal z chalupy směrem k Čísové na nádraží. Odtamtud jsem jel vlakem na Šumavu k Boubínu, cíli počátku mé toulky. Cestou vedle mne seděl jakýsi podřimující muž, když jsem k němu přisedal, nijak zvláštní mi nepřipadal. Po chvíli se probral a co chvíli nervózně koukal z okna a něco si mumlal. Pak se otočil ke mně a zeptal se:

„Vy taky jedete na Šumavu, že jo, mládenče?“

„Jedu, ale jak to víte?“

„Viděl jsem vaši jízdenku – pořád jí máte v ruce.“

Podobně jsem se zeptal já jeho:

„Vy taky asi tedy vyrážíte taky někam k nám Šumavu, nebo pak ještě pokračujete pěšky nebo autobusem až do Bavorska?“

„Jedu na Boubín a vy, jak vidím, tak vy taky.“

„Proč jste tak nervózně koukal z okna?“

„To víte, já jsem taková toulavá krev a rád se potloukám a vlakem jezdím jenom, když si na něj občasnou prací vydělám peníze. A po krajině jen tak pokukuju, nic za tím není,“ zjevně se jasné odpovědi vyhnul tázaný.

Tenhle chlapík mi něčím neskutečně připomínal Pavla, tulák, jako on, živící se příležitostnou prací, to je stejné, jako kdysi u Pavla. Asi jsem mu nějak imponoval a tak mi nabídl:

„Hele, kamaráde, klidně mi tykej, jsem Venca.“

„Já se jmenuju Petr. Tak mě napadá, nechceš se ke mně třeba připojit a vyrazit na toulky společně, mám v plánu prolézt pořádně Šumavu i v místech, kam se za komančů nesmělo. Mám čas celý léto, takže, kdybys chtěl a máš dost sil na to, abychom ušli takovou štrapáci, jsi vítanej.“

Muž se mi zdál mnou otázkou nějak polekaný, jako by jeho tváří proletěl stín nepochopitelné nedůvěry, a odpověděl:

„Děkuju ti za nabídku, ale já mám namířeno úplně jinam. Já vlastně vystupuju už příští zastávku...“

Vtom vlak právě přibrzdil, vjížděli jsme do malé zastávky, kde se ani nikdo nechystal vystoupit, ani nikdo nenastoupil, jak bylo patrné z prázdného peronu. Byla to Lipka, hned za Vimperkem. Vlak se zastavil jen krátce a jak se počal rozjíždět, tak ten muž, co se mi představil jako Venca, prudce vstal a namířil si to bleskurychle chodbičkou mezi sedadly ke dvířkům vagónu. Na sedadle v tom kvapu nechal zelenou mošnu. Ještě jsem vystrčil hlavu z okénka, abych na něj zavolaal, že tu zapomněl zavazadlo, ale nástupiště bylo úplně prázdné a vlak již nabíral opět rychlost.

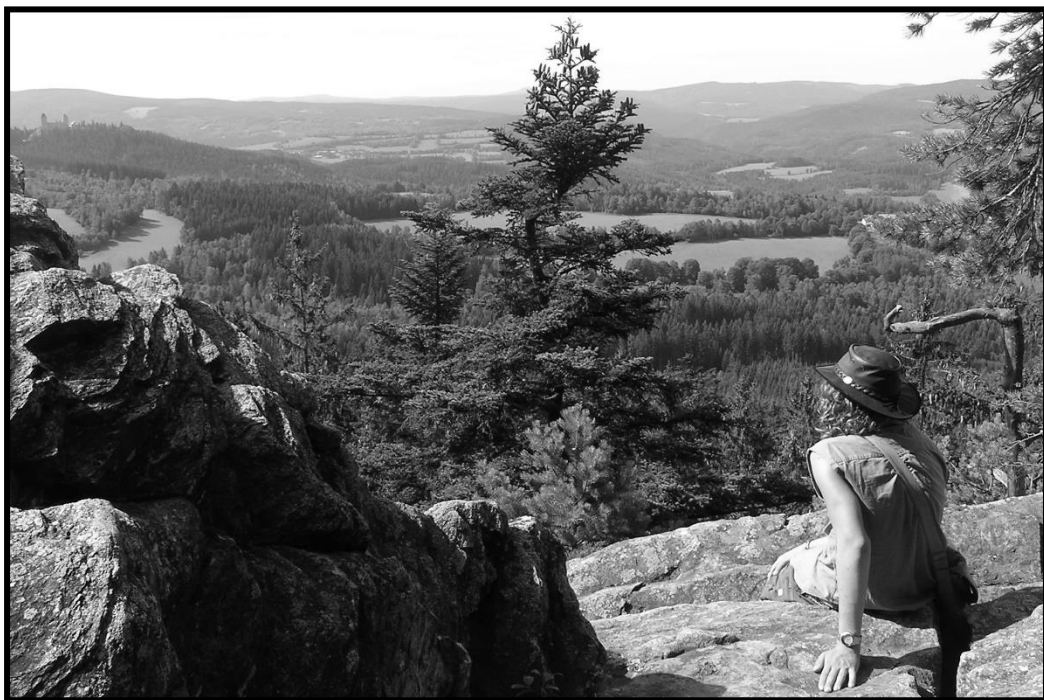
Nedalo mi to a po chvíli jízdy jsem sáhl po brašně a otevřel ji. Nebylo v ní nic zajímavého, jenom sirky, nějaký ušmudlaný svetr a pár prošlých masových konzerv. Brašna to ale byla pěkná. Stará vojenská s dřevěnými olivkami. Vysypal jsem její obsah do koše a dal do ní pár věcí, které zbytečně zaplňovaly můj batoh. Měl jsem kdysi taky takovou brašnu, ještě, když jsem pobýval v Motole. Byla taky vojenská, ale s více přihrádkami a měl jsem na ní vyšíty hippie znak a byla popsána různými nápisy, vyjadřující filozofii hippies. To bylo snad jediné dobré, co po armádě nám pacifistům zbylo, ta „somrácká

žebradla“, jak mošny posměšně nazývali po diskotékách dvounohou zvěř lovící napomádovaní veksláci.

Tak jsem tedy dorazil k cíli, ze zastávky to bylo ještě pár kilometrů na horu Boubín. Měl jsem v úmyslu podívat se na její vrchol a okouknout ten známý prales. Když jsem tam byl naposledy, byl jsem ještě hodně malý a moc jsem si z toho výletu už nepamatoval. Cesta vlakem trvala přes hodinu a bylo už kolem jedenácté dopoledne. Slunko pálilo jako rozpálená pec, nebo rovnou jako pekelná tlama na Boschových obrazech. Měl jsem na sobě pouze lehký oblek – v batohu jsem měl ještě teplejší oblečení na noc a na horší počasí, přšiplášť, plachtu proti dešti a spacák. Stan jsem nebral, byla by to zbytečná zátěž.

Na to, že jsem byl docela dost obtěžkaný bágly, jsem šel poměrně rychle a pouze s dvěma přestávkami. Dorazil jsem na vrchol asi za necelé dvě hodiny, co jsem vypadl z vlaku na Kubovce, tedy Kubově Huti. Byl to pořádný výšlap, ale zase ta krásná cesta mezi starými stromy, kameny a mechem. Nebyl zrovna toho dne ani opar, ani mlha a bylo slunečno, a tak, kdyby zde stála ještě stará dřevěná rozhledna, která padla ještě za tátova mládí, bylo by jistě vidět do velké dáli. Litoval jsem, že jsem s sebou neměl foťák, abych zachytil tu hru světla a šera ve stínu lesních velikánů, ale kdo by se s ním tahal. Chvilí jsem se kochal a pak se věnoval něčemu praktickému, dostal jsem totiž chuť na houby, kterých tam rostla spousta. Vzpomněl jsem si v tu chvíli, jak jsme s Pavlem a s mámou byli při jednom z výletů na Šumavě u jezera Laka a tam jsme se prodírali lesem a našli jsme přitom spoustu praváků. Tentokrát jsem na stráni Boubína při sestupu kolem pralesa našel také mnoho těch nádherných hřibů, ale také k tomu křemenáče, kozáky a suchohříby. Později jsem si z nich udělal k obědu smaženici a polévku. Pak jsem vyrazil přes Zdíkov a Stachy k Albrechticím u Sušice. To už bylo poctivých bezmála padesát kilometrů, tak dá rozum, že jsem to šel na etapy.

Konečně jsem po třech dnech se spoustou zastávek dorazil ten kousek před Albrechtice, tedy jednalo se o zhruba dva kilometry, na místo, kde turistická trasa vede přes vyhlídku Sedlo. Tam to bylo doopravdy neskutečně krásné – výhled na vzdálený Kašperk, Ždánov, Javorník a Popelní horu a na další místa. Nejkrásnější však byl ten pohled na Kašperk, to vážně stojí za to. V dáli se nad loukami a lesy tyčí dvě věže, dominanta krajiny. Tam jsem pochopitelně i přespál.

Ještě dva týdny jsem se coural Šumavou a pak zamířil úplně jinam, a to směrem na Moravu. Nikam jsem totiž nespěchal, měl jsem celé prázdniny – pokud se tak dá nazvat dvouměsíční oraz od práce, zcela volné, takže jsem mohl celý červenec a srpen provandrovat, možná mne k tomu krom lásky k přírodě a rodné zemi vedlo vyprávění z Pavlových cest. Sem tam jsem se svezl několik kilometrů vlakem a zvolna se blížil k Moravě.

Morava – to mi připomenulo jednu sestřičku z Motola, jmenovala se Petra Boháčová. Ta byla taky z Moravy, byla velice hodná a přátelská. Bavila se se mnou často a přátelsky a já ji měl rád. Bydlela v Praze, kde měla tu práci v blázinci pro nedospělé, ale jinak pocházela z Jeseníků. Tam jsem ale nemířil, mým cílem byl opět jih. Asi v polovině léta jsem dorazil do vinařské oblasti a do krajů, prosáklých slivovicí a vzpomínal jsem na to, jak mi máma vyprávěla, že právě na Moravě ve Vyškově byl táta na nenáviděné vojně u novodobých pétépáků a několikrát i na exkurzi se střední školou. Teď jsem i já poznal, jak ten dosud neznámý kraj je krásný a plný dobrotivých lidí.

U jednoho domu jsem po ránu požádal o trochu vody, abych si mohl udělat čaj – zurčivé lesní potoky, z nichž se dalo pít jako na Šumavě, tu chyběly, a tam mi starý pán – nebýt tak čistý a upravený, řekl bych, že snad povstal z podzemní hrobky, tak stoletě a přitom důstojně ten kmet vypadal, kromě dvou lahví vody přinesl ještě litrovou fľašku vína se slovy:

„Jen se napij, mládenče, ochutnej naše víno. Vývrtku máš?“

„No, tak tu zrovna u sebe nemám.“

A ten vlídný muž mi podal svoji se slovy:

„Jen si ji nech.“

„Ale...“

Nevyslyšel mou námitku a zeptal se:

„Skama jdeš, mládenče?“

„Zdaleka pane, zdaleka. Až z Prahy, ale vyrazil jsem z Jižních Čech z Čísový u Písku, jestli to tam znáte?“

„Já jinochu, okolní svět moc neznám,“ odpověděl stařík, „já jsem byl nejdál v Beskydech, jinak jsem stále tady u Znojma.“

„Tak vám moc děkuju za vejvrtku a hlavně za to víno. Určitě si na něm pochutnám.“

„To určitě, je staré pět let a je to ledové víno, takže mimořádně sladké.“

„Ještě jednou vám děkuju...“

„Nechceš ještě pivo?“

„Nemůžu vás takhle vyžírat, nejsem somrák, ani parazit.“

„To není žádné, jak říkáš, vyžírání. Vidím, že za sebou máš dlouhou cestu. Zasloužíš si trochu odpočinku. Nemyslíš?“

„Tak teda jo...“, hlesl jsem souhlasně, cítě, že bych mohl toho dobráka třeba odmítnutím i urazit.

Přijal jsem dědovo pozvání, shodil na zem batoh a mošnu a usedl do altánku pod stínem. Starý pán mi přinesl jedno pivo, bez etikety, ta se odlepila ve studni, kde ho až u samého dna chladil, takže ani nevím, co to bylo za značku. Upil jsem trochu a bylo překvapivě docela dobré. Pak jsem nabídl:

„Když tu tak sedíme, pane, nedáme si spolu to víno, co jste mi dal?“

„To nepřichází v úvahu, co se dá, to se zpátky nevydá,“ málem se rozdurdil stařík, „to si nech na později. Já mám teď rozdělanou flašku toho samého, ochutnej!“

„Tak to tedy rád koštnu.“

Stařec na chvíli zmizel ve sklepě hned vedle altánku a za chvíli se vrátil se skoro plnou lahví vína a s dvěma sklenicemi.

„Tady máš, mladej,“ řekl a podal mi vrchovatou sklenku vína. Přičichl jsem k němu – vonělo hezky. Upil jsem a rázem jsem vypil celou sklenici, tak bylo dobré. Stařec mi, ačkoli jsem odmítal, nalil další, a sobě taky a přiřukli jsme si. „Jak se vůbec jmenujete?“ optal jsem se po chvíli u pohárku lahodného moku já.

„Říkají mi starej Petřina, a Honza k tomu.“

Tak zase jméno, které mne vrací v čase, Petřina. Už jsem kdysi vzpomínal, jak mi kytarový mistr Ota Petřina dovolil zahrát na jeho nádherného Les Paula, když zkoušeli nový program s Neckářem v Třebáni. Škoda, že ho můj Petr už nemůže slyšet naživo a vidět tu jeho bolševikem nikdy nepokořenou hřívu, tak, jako já. Ota už odešel na věčnost, tak, jako já, stejně jako basista Jindra Vobořil, další Vaškův soupeř, s kterým jsem se potkal.

„Jak říkají tobě?“ pokračoval děda.

„Petr, Petr Kajnar.“

„Máš takové neobvyklé jméno, kdes k němu přišel?“

„Honzo,“ vykřikl náhle, a přitom jemně, nějaký ženský hlas a záhy vyšla ze dveří chalupy drobná postarší dáma, „neotravuj pána!“

„Mě neotravuje, tenhle mládenec, jmenuje se Petr, Petr Kejn.“

Zarazilo mne, že moje jméno popletl, že by měl špatný sluch, se nezdálo. Žena postřehla mé překvapení a obrátila se na mne:

„Víte, on je můj muž tak trochu moc zvědavý a také už má špatnou paměť. Kdybyste se jmenoval třeba Novák nebo Dvořák, tak by si vaše příjmení asi pamatoval, ale když máte takové u nás méně časté jméno, má z toho zmatek. No řekni, Jene, jak se jmenuje tenhle mladík?“

„No to je přeci Petr.“

„A jak dál?“

„To nevím.“

„Kajnar,“ napověděl jsem „budete si to pamatovat?“

„Aha, tak Kejna, to si zapamatuji.“

„Ne Kejna, ale Kajnar.“

„Kojn?“

„S ním tohle nemá cenu,“ řekla manželka starého pána, „on má špatnou paměť, a na jména zvlášť.“

„Kratochvíl...Bureš...Novák...“ vykřikoval muž do prázdna.

„Ani tak, ani onak, jsem Kajnar.“

„A navíc je zase opilý, raději už ho necháme odpočívat. Pokud se neurazíte, bude lepší, když budete pokračovat v cestě.“

„Tak já půjdu, opravdu jsem neměl v úmyslu obtěžovat...“

„Vím, jste zjevně slušný a sympatický mládenec, jakých je dnes málo, asi i proto vás můj Jenda tak rád viděl a pohostil. Poskytl jste mu pár chvilék radosti, děkuji vám.“

„Já, to já děkuji vám oběma.“

Podal jsem staré paní ruku a chtěl jsem ji stisknout jemně a vděčně i starému pánovi, ale ten mezitím usnul.

„A to je další jeho prokletí. Má totiž únavový syndrom.“

„Únavový syndrom? To měl jeden můj kamarád a umřel na to.“

„Však právě, já na muži vidím, že vlastně pozvolna umírá, i když lékař tvrdí, že to nic není. Jeník je ale vážně nemocný.“

„No, nebudu vás už dál zdržovat a rozloučím se s vámi. Nashledanou, jste úžasní lidé, snad vás štěstí a láska neopustí.“

„Počkejte, panáčku,“ řekla ještě ta stará, a přesto elegantní venkovská dáma zalovila v kapse, „tady máte, na zahřátí.“

Pohlédl jsem na placatici a zeptal se:

„Co je to, domácí slivovička?“

„Přesně tak, to je na zahřátí.“

„Děkuju znovu mnohokrát vám oběma a nashle!“

„Nashledanou!“

Rozloučil jsem se tedy s tou milou dvojicí starých lidí a vzpomenu si přitom na řeckou báji o Filemónovi a Baucis, kteří spolu do posledních chvil stárli bok po boku a za pohostinnost, kterou přes vlastní chudobu poskytli krajem v přestrojení putujícímu Diovi, byli na konec žití proměněni ve stromy, dub a lípu, a jejich větve se vzájemně nadál hladily a dotýkaly. A to mi zase připomnělo nedávné zastavení u lípy a dubu, symbolů slovanství a germánství, na Velkém Kozím hřbetu nedaleko Kašperských Hor.

Samozřejmě oba staříci, které jsem opustil, mluvili moravským nářečím, ale raději to píši řečí, která mi je od narození vlastní, abych tu jejich zvláštní domorodou mluvu neprznil a nebyl tak smíchu, nebo naopak aby to nevypadalo, že si z nich chci utahovat. To bych si nikdy nedovolil, a oni by si to vážně nezasloužili.

Když už jsem byl na té Moravě a měl ještě dost času, řekl jsem si, že zamířím na Jeseníky, napadlo mne, že třeba tam i zastihnu Petru. Už jsme neměl moc peněz, nechtěl utrácet za vlak a tak jsem se rozhodl dojít do Jeseníků pokud možno po svých a zkoušet stop. Bylo to na docela dlouho, ale nakonec jsem tam dorazil až nečekaně rychle, dost často se mi podařilo někoho stopnout,

pokecat s ním a pokračovat po rozloučení s poděkováním dál. Byla to zrovna sobota, kdy jsem dorazil do Sobotína, kde je malý zámek, ale hlavně, kde Petra měla svůj rodný domov. Zcela znavený jsem si v telefonním seznamu vyhledal Boháčovi. Byli tam pouze jediní, takže jsem šel rovnou do Jasmínové ulice na tam uvedené číslo popisné. Zazvonil jsem na zvonek s ozdobným nápisem Boháčovi a zakrátko mi otevřela již malinko zestárlá, ale stále šaramantní Petra. Nemohla mne poznat, měl jsem tváře pokryté docela dlouhým strništěm vandrovních vousů a moji tvář halily dlouhé rozpuštěné vlasy. Radši jsem se jí připomenul: „Dobrý den, Petro, omluvám se za přepadovku, poznáváte mne? Já jsem Petr Kajnar, bývalý pacient z Motola.“ „Petře, tos ty...“ zarazila se a začala mi vykat, „to jste vy?“ „Ano, jsem to já, o pěkných pár let starší, ale stále já.“ „Pojďte dál,“ vyzvala mne, „dáte si něco k pití. Třeba slivovici, víno, nebo pivo, mám i nějaké nealko.“ „Jestli bych moh poprosit, tak toho panáčka slívky a jedno pivko.“ „Už se to nese!“ „Mohl bych se u vás odskočit?“ „Jistě, koupelna a záchod jsou v chodbě za rohem. To najdete snadno.“ Po vykonání nezbytného jsem se vrátil do kuchyně. Na stole již stály dva malé panáky slivovice a jedno pivo z Hanušovického pivovaru. Petra už seděla u stolu a když jsem si sedl i já, vzala do ruky skleničku a nabídla mi: „Petře, připijeme si na tykání, co ty na to? Já jen symbolicky.“ „Jasně, Petro, rád.“ Ťukli jsme si a já vypil trochu slivovice. Byla opravdu dobrá a silná. „Ta je domácí, že jo, Petro?“ „No jasně, jaká jiná by to mohla být. Tady skoro každý pálí slivovici, u nás ji v krámě snad ani nenajdeš. Hlavně ji tam nikdo nehledá.“ „Vzpomínáš, kdy jsme se viděli naposled, to je strašná doba, to mi bylo kolem patnácti a teď mi je o poutivech deset let víc. Tobě tenkrát bylo přes dvacet, vid’?“ „Přesně tak a představ si, že tam stále pracuju.“ „Fakt jo, tos tam tak dlouho vydržela? A cože seš tady, máš dovču?“

„Mám dva týdny volný, můžu si je užívat po svém.“

„A kde máš rodiče?“

„Jsou na dovolený v Chorvatsku.“

Tedy i to mi nedá malinko odbočit, ale jako bych tu cítil i nějaké nepatrné erotické napětí, a to Chorvatsko mi připomíná jednu cestu Petra a Jany s Pavlem do Dalmácie, do jejich oblíbené Jelsy. Cesta to byla jako vždy dlouhá, je to dobrých 1200 kilometrů, vyskytla se i nějaká zdržení, a jak sjížděli z hor na tu nádhernou vyhlídku nad Makarskou, bylo podle času jasné, že jim trajekt ujede možná o pitomých pár minut. Tak vyrazili jak zběsilí po Jadranské magistrále – kdo to nezná, je to stará silnice lemující pobřeží se všemi jeho útesy a zatáčkami, takže předjíždět je nesnadné a často nebezpečné. I se Pavel s Janou cestou trochu pohádali, Jana říkala, že takhle riskovat není rozumné. Ale pro pár minut čekat dvě hodiny, navíc před soumrakem, to bylo taky škoda, mínil Pavel. A dopadlo to dobře, opravdu zcela na poslední chvíli stihli odjezd trajektu k špici ostrova Hvar, i kvůli nim kapitán toho neohrabaného plavidla dal povel k pozastavení zahájeného manévru vyplutí.

A tady musím odskočit do jiného roku jejich pravidelného výletu za mořem, vůněmi a scénérie té, turistů v září prosté krajiny – ne náhodou tam měla letní sídla smetánka již před válkou, nemyslím tu jejich občanskou. To tehdy se odehrálo něco podobného, Petr, nadšený entomolog, zahlédl prvně v životě tamního tesaříka s dlouhatánskými tykadly, jak nemotorně slétá z borovice směrem k molu. A jako z udělání usedl přesně na okraj plošiny trajektu, ne toho jejich, ale na sousední ostrov Korčulu. V tu chvíli se ta plošina počala již zdvihát. Malý Petr, zaslepený touhou objevitele a lovce, skočil na tu od hladiny stoupající občasnou kovovou půdu pod nohama, tesaříka lapil a třímaje ho ve vztyčené paži, jak Socha svobody svoji pochodeň, padl do vody a doplácál se ke břehu. Ten exemplář se stal chloubou jeho sbírky, stejně jako ohromný motýl, odchycený jindy na Plitvických jezerech.